

युनिकम नेपाल र बिर्तामोड उद्योग वाणिज्य संघ बीच परस्पर हितका लागि सामाजिक सम्बादका माध्यमबाट भएको

सम्भादारी-पत्र

२०७७ पौष ४ गते

बिर्तामोड उद्योग वाणिज्य संघ र युनिकम नेपालबिर्तामोडबीच परस्पर हितका लागि सामाजिक सम्बादका माध्यमबाट भएको सम्भादारी-पत्र

विर्तामोडको उद्योग, व्यापार—व्यवसाय वजार क्षेत्रमा मात्र विर्तामोड वाणिज्य संघमा दर्ता भई सिक्तय रहेका ३००० भन्दा बढी व्यवसायीहरु र त्यसमा दैनिक काम गर्ने अनुमानित १० हजार कामदार कर्मचारीहरु असंगठित श्रम रोजगारीको रुपमा रहेको देखिन्छ । विशेषतः पूर्वको व्यापारिक हबको रुपमा समेत विकसितहुँदै गरेको विर्तामोड क्षेत्रमा दिनानु—दिन व्यापार-व्यवसाय तथा श्रम रोजगारी दुवैको क्षेत्रको विस्तार हुँदै गइरहेकोछ । यस क्षेत्रमा क्रमैसंग श्रम रोजगारीको विवादहरु समेत सृजना हुँदै गएको देखिन्छ । श्रम बजार अव्यवस्थित हुँदा त्यसको नकारात्मक असर उद्योगी-व्यवसायी, श्रमिक, ग्राहक र त्यसका अन्य सरोकारवालाहरु समेतलाई प्रत्यक्ष रुपमा पर्ने गर्दछ । विर्तामोड क्षेत्रमा स्वारोजगार सहित उद्योग, व्यापार तथा आबद्ध व्यवसायीहरुको हकहित, अधिकारको सुरक्षाका लागि क्रियाशिल विर्तामोड उद्योग वाणिज्यसंघ र यसै क्षेत्रमा श्रम गर्ने कामदार कर्मचारीको हकहित, अधिकारको सुरक्षाका लागि स्थापित एवं क्रियाशिल अन्तर्राण्ट्रिय ट्रेड युनियन "युएनआई ग्लोवल युनियन"संग आबद्ध युनिकम नेपालका बीच संबाद समूह भापाको संयोजनमा स्थानीयतह र सरोकार राख्ने सरकारी निकायका प्रतिनिधिहरु तथाअन्य सरोकारवाला समेतको रोहवरमा दुवै पक्षको परस्पर हितका लागि सामाजिक संवादका माध्यमबाट निम्नानुसारका बुँदाहरुमा यो सम्भवारी गरियो-

- ९. श्रम विवाद समाधानकालागि संयुक्त सिमितिको निर्माणः विर्तामोड उद्योग बाणिज्य संघका ३ जनाप्रतिनिधि र युनिकम नेपालका ३ जना प्रतिनिधि सिम्मिलित संयुक्तश्रम विवाद समाधान सिमिति गठन गरी बिर्तामोड क्षेत्रमाश्रम शोषण, लैंगिक हिंसा, बालश्रम शोषण वा युनिकम नेपालका सदस्य कामदार कर्मचारीले कुनै खराब आचरण (जस्तैः मादक पदार्थ, लागु औषध सेवन, लगायत कानूनी, सामाजिक तथा नौतिक रुपमा खराब मानिने सबैखाले कार्य), व्यापार व्यवसायमा हानी-नोक्सानी गरेको आदी विषयमा सिकायत परेमा संयुक्त श्रम विवाद समाधान सिमिति मार्फत तत्काल छानिवन गरी आवश्यक कारवाहीका लागि प्रिक्रया अघि बढाई समस्याको समाधान गरिनेछ।
- २. श्रम ऐन लगायतका ऐन कानूनको कार्यान्वयन र श्रम विवाद समाधानका लागि सरोकारवाला सरकारी निकाय र स्थानीय सरकारसँग समन्वय गरिनेछ ।
- ३. विर्तामोड क्षेत्रका उद्योग, ब्यापार व्यवसायको क्षेत्रमा कार्य गर्ने सम्पूर्ण कामदार कर्मचारीलाई रोजगार सम्बन्ध स्थापित हुने फोटो सिंहतको परिचय-पत्र, न्यूनतम पारिश्रमिक, साप्ताहिक बिदा, मई दिवसका दिन विदा र सामाजिक सुरक्षा कोषमा सूचीकृत गर्नु/गराउनु राज्यको श्रम ऐन तथा सामाजिक सुरक्षा ऐन अनुसार व्यवसायीको दायित्व र कर्तब्य दुवै हुनेछ ।

- ४. कामदार कर्मचारीले आफूले कार्य गर्ने उद्योग, व्यापार व्यवसाय, प्रतिष्ठान आदिप्रति सम्मान गर्नु,त्यसको भौतिक सम्पत्ति र ख्याति, व्यवसायिक रणनीतिहरु, योजनाहरु, बौद्धिक सम्पत्ति, व्यवसायिक आईडिया आदिको चोरी तथा दुरुपयोग गर्ने छैनन् । यदि त्यस्तो भएमा कानूनी कार्वाहीको प्रिक्रया अगाडि बढाइनेछ ।
- ५. उद्योग, व्यापार, व्यवसाय र कामदार कर्मचारीको हितलाई मध्यनगर गरेर स्वस्थऔद्योगिक सम्बन्धलाई जोडिदँदैप्रत्येक बर्ष युनिकम नेपाल र विर्तामोड उद्योग बाणिज्य संघले संयुक्त रुपमा रिभ्यू बैठकको आयोजना गरी आगामी सम्भावित सहकार्यलाई बढावा दिइनेछ ।
- ६. व्यवसायजन्य स्वास्थ्यतथा सुरक्षा, कोभिड-१९ तथा भविष्यमा आउन सक्ने विभिन्न प्रकारका महामारी वा प्रकोपहरुमा रोजगारदता तथा कामदार कर्मचारीहरुको सुरक्षाका लागि दुवै पक्षले मिलेर कार्य गरिने छ।
- ७. कुनै कामदार कर्मचारीले आफू कार्यरत प्रतिष्ठान-पसलमा काम छाड्दा नगद, जिन्सी, हर-हिसाब अनिवार्य फर-फारक गरेर मात्र दुवै पक्षले काम छोड्ने/छोडाउने छन् । यदि त्यसो नगरे कानूनी कार्वाहीको प्रिक्रया अगाडि बढाइनेछ ।

विर्तामोड उद्योग वाणिज्य संघको तर्फबाट

युनिकम नेपालको तर्फबाट

कुमार भट्टराई अध्यक्ष गजन्द्र ब. पौडेल अध्यक्ष

रोहवर,

सम्बाद समूह भापाः एकराज गिरी बिर्तामोड नगरपालिकाः पवित्रा महतारा प्रसाई श्रम तथा रोजगार कार्यालय मेचीः मात्रिका कट्टेल युएनआई नेपालः शंकर लामिछाने